

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN TOTEUTTAMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA ARVIOINTITOIMIKUNTAAN:				
TUTKINTO: Logistiikan perustutkinto			AMMATTIOPISTO(T): Nivalan ammattiopisto	
OSAAMISALA: Kuljetuspalvelujen osaamisala, autonkuljettaja ja yhdistelmäajoneuvonkuljettaja				
Tutkinnon osan-/ osien nimi, jota ao- näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat koskevat: Kokouspvm: 11.5.2015				
	TO=työpaikka, O= Oppilaitos			t= työelämän edustaja o=opettaja yhd= em yh- dessä
	1.vuosi	2. vuosi	3. vuosi	Arvioija
Pakollinen tutkinnon osa			O	O
• Kuljetusalan perustason ammattipätevyys, 10 osp				
• Kuorma-auton tavarankuljetusten hallinta, 40 osp	TO/O			Yhd/O
Pakollinen tutkinnon osa			TO/O	Yhd/O
Kuljetuspalvelujen osaamisala, autonkuljettaja				
• Kuorma-autokuljetukset, 40 osp				
Valinnaiset tutkinnon osat			TO/O	Yhd/O
Kuljetuspalvelujen osaamisala, yhdistelmäajoneuvonkuljettaja				
• Yhdistelmäajoneuvonkuljetukset, 40 osp				
Valinnaiset tutkinnon osat		TO/O		Yhd/O
• Työkoneiden käyttö ja huolto, 15 osp				
• Massatavarankuljetukset, 30 osp			TO/O	Yhd/O
• Elintarvikekuljetukset, 30 osp			TO/O	Yhd/O
• Ympäristöhuollonkuljetukset, 30 osp			TO/O	Yhd/O
Kokouspvm:				

Ammattiopiston yhteystiedot: Nivalan ammattiopisto

OPS-vastaavan yhteystiedot: Tomi Huovari, tomi.huovari@jedu.fi, p. 040 142 8737

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija on suoritettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/59/EY maanteiden tavaraj- ja henkilöliikenteen kuljettajien vaatimusten mukaisesti sellaisena kuin se on viety Suomen kansalliseen lainsäädäntöön (laki 273/2007 ja asetus 640/2007). Asetuksessa 640/2007 on määritelty mm. tarkemmin määräykset ennakoivan ajon koulutuksesta.

Perustason ammattipätevyyden hankkimiseen sisältyy opetusta kaikissa tässä tutkinnon osassa luetelluissa oppiaineissa. Tämän perustason ammattipätevyyteen liittyvän koulutustason keston on oltava 280 tuntia. Kunkin opiskelijan tai tutkinnon suorittajan on saatava vähintään 20 tuntia henkilökohtaista ajo-opetusta asian-omaisen luokan ajoneuvolla, joka täyttää vähintään direktiivissä 91/439/ETY vahvistetut kouluajoneuvojen vaatimukset.

Perustason ammattipätevyyden koskevaan nopeutettuun koulutukseen on sisällytettävä opetusta kaikissa tässä tutkinnon osassa luetelluissa oppiaineissa. Sen keston on oltava 140 tuntia. Kunkin opiskelijan tai tutkinnon suorittajan on saatava vähintään 10 tuntia henkilökohtaista ajo-opetusta asianomaisen luokan ajoneuvolla, joka täyttää vähintään direktiivissä 91/439/ETY vahvistetut testiajoneuvojen vaatimukset.

Direktiivin mukaiselle koulutukselle tulee olla kansallisen valvojan viranomaisen lupa.

Oppiaineluettelon osat 1.1 1.2 1.3 2.1 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 ja 3.6 ovat pakollisia kaikille direktiivin mukaisille tavaraj- ja henkilöliikenteen kuljettajille ja osat, 1.4; 2.2; ja 3.7 ovat pakollisia suoritettaessa tavaraliikenteen ammattipätevyyttä.

Opiskelija tuntee tai osaa

- voimansiirron ominaisuudet sen käytön optimoimiseksi
- hallintalaitteiden tekniset ominaisuudet ja toiminta ajoneuvon hallitsemiseksi, kulumisen minimoimiseksi ja toimintahäiriöiden ennalta ehkäisemiseksi
- optimoida polttoaineen käytön
- kuormittaa ajoneuvon turvallisuussääntöjen ja tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti
- tieliikenteen sosiaalisen ympäristön ja siihen liittyvän säännösten
- tavarankuljetusta koskevan säännösten
- tiedostaa liikenteeseen ja työtaturmiin liittyvät riskit
- ennalta ehkäistä rikollisuus ja salamatkustajien kuljetus
- ennalta ehkäistä fyysiset riskit
- fyysisen ja henkisen suorituskyvyn merkityksen
- arvioida hätätilanteita
- käyttäytyä yrityksen imagoa tukevalla tavalla
- tavarankuljetusten taloudellinen ympäristö ja markkinajärjestelmä.

Lisäksi opiskelija suorittaa

- kuljetusalan perustason ammattipätevyyden osoittamiseksi tarkoitetun kokeen hyväksytysti.

TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT**1. TURVALLISUUSSÄÄNTÖIHIN PERUSTUVA JÄRKEVÄN AJOKÄYTTÄYTYMISEN PARANTAMINEN****1.1 Tavoite on tuntea voimansiirron ominaisuudet sen käytön optimoimiseksi**

Keskeiset sisällöt: Vääntömomenttiin, tehoon ja moottorin ominaiskulutukseen liittyvät käyrät, käyntinopeus-mittarin optimi käyttö, vaihteiston välityssuhteeseen liittyvät kaaviot.

1.2 Tavoite on tuntea hallintalaitteiden tekniset ominaisuudet ja toiminta ajoneuvon hallitsemiseksi, kulumisen minimoimiseksi ja toimintahäiriöiden ennalta ehkäisemiseksi

Keskeiset sisällöt: Hydraulisten jarrupiirien erityisominaisuudet, jarrujen ja hidastinten käyttörajoitukset, jarrujen ja hidastimen yhteiskäyttö, nopeuden ja vaihteiston välityssuhteen yhteyden parantaminen, ajoneuvon inertian hyödyntäminen, hidastus- ja jarrutuskeinojen käyttö alamäessä, toimenpiteet toimintahäiriön varalle.

1.3 Tavoite on osata optimoida polttoaineen käyttö

Keskeiset sisällöt: Polttoaineen käytön optimointi soveltamalla kohtien 1.1 ja 1.2 tietotaitoa.

1.4 Tavoite on osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti

Keskeiset sisällöt: Ajoneuvon liikkeessä vaikuttavat voimat, vaihteiston välityssuhteiden käyttö ajoneuvon kuorman ja tieprofiilin mukaan, ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän hyötykuorman määrittäminen, hyötytilavuuden määrittäminen, kuormituksen jakautuminen, akselin ylikuormituksen seuraukset, ajoneuvon vakaus ja painopiste, pakkausten ja kuormalavojen tyypit, tärkeimmät lukitusta edellyttävät tavaraluokat, kiilaus- ja lukitusmenetelmät, lukitushihnojen käyttö, lukituslaitteiden tarkistus, käsittelylaitteiden käyttö, suojapeitteiden asettaminen ja poistaminen.

2. SÄÄNNÖSTÖN SOVELTAMINEN

2.1 Tavoite on tuntee tieliikenteen sosiaalinen ympäristö ja siihen liittyvä säännöstö

Keskeiset sisällöt: Kuljetusalan enimmäistyöajat; asetusten (ETY) nro 3820/85 ja (ETY) nro 3821/85 periaatteet, soveltaminen ja seuraukset; seuraamukset ajopiirturin käyttämättä jättämisestä, virheellisestä käytöstä tai väärentämisestä; tieliikenteen sosiaalisen ympäristön tunteminen: kuljettajan oikeudet ja velvollisuudet perustason ammattipätevyuden ja jatkokoulutuksen osalta.

2.2 Tavoite on tuntee tavarankuljetusta koskeva säännöstö

Keskeiset sisällöt: Kuljetusluvut, tavarankuljetusta koskevien vakiosopimusten velvoitteet, kuljetussopimukseen kuuluvien asiakirjojen laadinta, kansainvälisten kuljetusluvut, tavarankansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettävästä rahtisopimuksesta tehdyn yleissopimuksen (CRM-sopimuksen) velvoitteet, kansainvälisen rahtikirjan laadinta, rajanylitys, huolittajat, tavaroiden mukana olevat erityisasiakirjat.

3. TERVEYS, TIE- JA YMPÄRISTÖTURVALLISUUS, PALVELU, LOGISTIIKKA

3.1 Tavoite on tiedostaa liikenteeseen ja työtapaturmiin liittyvät riskit

Keskeiset sisällöt: Kuljetusalan työtapaturmien tyypit, tieliikenteen onnettomuustilastot, raskaiden ajoneuvojen ja linja-autojen osallisuus onnettomuuksiin, inhimilliset, aineelliset ja taloudelliset seuraukset.

3.2 Tavoite on pystyä ennalta ehkäisemään rikollisuus ja salamatkustajien kuljetus

Keskeiset sisällöt: Yleinen informaatio, seuraukset kuljettajien kannalta, torjuntatoimenpiteet, tehtävät tarkastukset, kuljettajien vastuuseen liittyvä lainsäädäntö.

3.3 Tavoite on pystyä ennalta ehkäisemään fyysiset riskit

Keskeiset sisällöt: Ergonomiaperiaatteet: riskialttiit liikkeet ja asennot, fyysinen kunto, käsittelyharjoitukset, henkilökohtaiset suojavarusteet.

3.4 Tavoite on tiedostaa fyysisen ja henkisen suorituskyvyn merkitys

Keskeiset sisällöt: Terveellisen ja tasapainoisen ruokavalion periaatteet, alkoholin vaikutukset, lääkkeet ja muut käyttäytymiseen vaikuttavat aineet, väsymyksen ja stressin oireet, syyt ja vaikutukset, työn ja levon perusrhythmin keskeinen merkitys.

3.5 Tavoite on kyetä arvioimaan hätätilanteita

Keskeiset sisällöt: Toiminta hätätilanteessa: tilanteen arviointi, tilanteen pahenemisen estäminen, avun kutsuminen paikalle, loukkaantuneiden auttaminen ja ensiavun antaminen, toimenpiteet tulipalon varalta, raskaan tavaraliikenteen ajoneuvossa olevien ja bussimatkustajien evakuoiminen, kaikkien matkustajien turvallisuudesta huolehtiminen, väkivalta-tilanteissa toimiminen, vahinkoilmoituksen laadinnan periaatteet.

3.6 Tavoite on osata käyttäytyä yrityksen imagoa tukevalla tavalla

Keskeiset sisällöt: Kuljettajan käyttäytyminen ja yrityksen imago: kuljettajan työn laadun merkitys yritykselle, kuljettajan eri roolit, kuljettajan työssään kohtaamat henkilöt, ajoneuvon kunnossapito, työn organisointi, riidan seuraukset kaupallisella ja taloudellisella tasolla.

3.7 Tavoite on tuntee tavarankuljetusten taloudellinen ympäristö ja markkinajärjestelmä

Keskeiset sisällöt: Tiekuljetukset suhteessa muihin kuljetusmuotoihin (kilpailu, rahtaaajat), tiekuljetusten eri toimintamuodot (muiden lukuun tehtävät kuljetukset, kuljetuksiin liittyvät toiminnot), kuljetusyritysten päätyyppien ja kuljetuksiin liittyvien toimintojen organisaatiot, erityis-kuljetusmuodot (säiliökuljetukset, kylmäkuljetukset jne.), alan kehitys (palvelujen monipuolistaminen, rautatie-maantiekuljetukset, alihankinnat jne.)

EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

Perustason ammattipätevyyden hankkimiseen sisältyy opetusta kaikissa tässä tutkinnon osassa luetelluissa oppi-aineissa. Tämän perustason ammattipätevyyteen liittyvän koulutustason keston on oltava 280 tuntia. Kunkin opiskelijan tai tutkinnon suorittajan on saatava vähintään 20 tuntia henkilökohtaista ajo-opetusta asian-omaisen luokan ajoneuvolla, joka täyttää vähintään direktiivissä 91/439/ETY vahvistetut kouluajoneuvojen vaatimukset.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen.

- Alan työlainsäädännön
- Kuljetusalan sopimusten
- Moottorin ja vaihteiston toiminnan
- Ennakoivan ajon avulla

OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN

Opiskelija suorittaa ammattipätevyydestä annetun lain mukaisen kokeen. Kokeen tulee sisältää vähintään yksi kysymys jokaista tavoitetta kohden. Koe on hyväksytty kun vähintään 75 % annetuista vastauksista on oikein.

Todistukseen tulee merkintä hyväksytty tai suoritettu.

Koe tulee olla suoritettuna ennen tutkinnon osan suorituksen hyväksymistä.

Kuljettajien ammattipätevyys -tutkinnon osa merkitään vain näyttötodistukseen. Päättötodistukseen kuljettajien ammattipätevyys -tutkinnon osa merkitään: Katso näyttötodistus.

Ammattiosaamisen näyttö:
Ammattipätevyysdirektiivin mukainen koe.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Logistiikkatutkinnon ja Kuljetuspalvelujen osaamisalan **Kuorma-auton tavarankuljetusten hallinta 40 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa valmistelemalla kappaletavaralähteyksen sekä kuormaamiseen käytettävän kuorma-auton kuormatilan ja välineet sekä kuormaamalla ja varmistamalla kuorman kuljetuksen edellyttämään kuormatilaan mahdollisimman aidossa kuljetusalan ympäristössä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Ajoneuvon kuormaus ja kuorman varmistus.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan oppilaitoksella tai työpaikalla.

Näyttö tehdään joko työssäoppimispaikassa tai oppilaitoksessa. Näyttö on mahdollista suorittaa kuljetusyrityksissä, terminaaleissa tai (teollisuus) tuotantolaitoksessa. Jos näyttöä ei voida suorittaa työpaikalla se voidaan suorittaa oppilaitoksessa.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.

Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t) tai
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltäviin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman työn suunnittelu	suorittaa omaa työtään ohjeiden mukaisesti	suorittuu itsenäisesti annettusta tehtävästä	noudattaa työsuunnitelmaa itsenäisesti sekä arvioija kehittää toimintaansa
Työn kokonaisuuden hallinta	suorittaa kuljetusalan perustehtävät annettujen ohjeiden mukaan	suorittaa kuljetusalan keskeiset tehtävät itsenäisesti ohjeiden mukaan ja osoittaa toiminnallaan ottavansa huomioon muut työyhteisön jäsenet sekä työympäristön	suorittuu kuljetusalan prosessista vastuullisesti ja turvallisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Taloudellinen ja laadukas toiminta	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terminaalitoiminnot	punnitsee ohjattuna, kuutioida ja lavametrittää erilaisia tavaroita	rahdittaa itsenäisesti yleisimpiä kuljetettavia tavaroita	rahdittaa itsenäisesti yleisimpiä kuljetettavia tavaroita ja neuvoo asiakasta
	lukee ja ymmärtää kuljetusasiakirjoista keskeiset tiedot	käyttää erilaisia kuljetusasiakirjoja	käyttää erilaisia kuljetusasiakirjoja ja tekee tarvittaessa sähköiset kirjaukset
Tavaran käsittely	tekee ohjattuna kestävän pakkauksen	pakkaa tavarat ja käyttää keskeisiä pakkausmerkin- töjä ohjattuna	pakkaa tavarankuljetuksen edellyttämällä tavalla
	purkaa ja vastaanottaa tavarankuljetusta ohjattuna	vastaanottaa ja sijoittaa tavarankuljetusta ohjeiden mukaan	vastaanottaa ja sijoittaa tavarankuljetusta määrättyyn paikkaan
	tekee tavarankuljetuksen keräilyohjattuna	tekee tavarankuljetuksen keräilyohjattuna ja valmistele tavarankuljetusta varten ohjeiden mukaan	keräilee tavarankuljetusta ja sijoittaa ne oikeisiin lähetyspaikkoihin
Kuormaaminen ja kuorman varmistaminen	tarkastaa ohjattuna ja käyttää kuormansidontavälineitä ja haarukkavaunua	käyttää itsenäisesti kuormansidontavälineitä sekä ohjatusti kuormankäsittelylaitteita määräysten mukaisesti	tarkastaa ja käyttää kuormansidonta- ja käsittelylaitteita määräysten mukaan sekä osaa huomioida olosuhteiden vaikutukset turvalliseen ja taloudelliseen käyttöön
	valmistele kuorma-auton kuormatilan ja kuormata sen säädösten mukaisesti	kuormaa kuorma-auton kuormatilan kuormauksen peruserätyyden mukaisesti käyttäen soveltuvia kuormankäsittelylaitteita	kuormaa kuorma-auton mahdollisimman suuren hyötykuorman oikeassa purkujärjestyksessä
	varmistaa yksittäisen kappaleen määräysten mukaisesti	käyttää kollien sijoittelua ja tuentaa kuorman varmistuksen apukeinona	soveltaa tarvittavia kuorman varmistuksen keinoja määräysten ja ohjeiden mukaisesti
Ajoneuvotekniikka	osaa tunnistaa ajoneuvon huoltokohteet ja käyttää tarvittaviin toimenpiteisiin oikeita työvälineitä	osaa suorittaa voiteluhuollon ympäristövaatimusten mukaisesti oikeilla välineillä	osaa vaihtaa yleisimpiä kulutusosia oikeilla välineillä ja menetelmillä
	tunnistaa hydraulisia, pneumaattisia ja sähköisiä järjestelmiä	selvittää hydraulisten, pneumaattisten ja sähköisten järjestelmien toimintaperiaatteet erilaisissa ajoneuvoissa ja työlaitteissa	tarkastaa ja huoltaa hydraulisia, pneumaattisia ja sähköisiä järjestelmiä erilaisissa ajoneuvoissa ja työlaitteissa
Työympäristö	pitää tarvittavat työvälineet ja asiakirjat siisteinä ja järjestyksessä sekä osaa siivota työympäristönsä	lajittelee työssä syntyneet jätteet	toteuttaa työssään kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia valintoja

Tietotekniikka	lähettää ja vastaanottaa sähköpostia sekä käyttää Internetiä oman alansa tiedonhakuun	tekee yksinkertaisia tehtäviä tekstinkäsittely-, laskenta ja esitysgraafiikkaohjelmilla	käyttää yhtä oman alansa tietotekniikan sovellusta
Asiakaspalvelu	käyttäytyy ja vastata puhelimeen työtehtävän edellyttämällä tavalla.	pukeutuu ja toimii asiallisesti työtehtävän edellyttämällä tavalla.	on aloitteellinen sekä arvioi ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kuljetusyksiköt	tietää yleisimmät kappaleta- varoiden kuljetuksessa käytettävät kuljetusyksiköt	tietää erilaisille kappaleta- varoille soveltuvat kuljetusyksiköt	valitsee erilaisille kappaleta- varoille ja kuormatiloille soveltuvat kuljetusyksiköt
Laatu- ja ympäristöjärjestelmät	tietää yleisimmät käytössä olevat laatu- ja ympäristöjärjestelmät	selvittää laatu- ja ympäristöjärjestelmien peruseräpäätteet	tietää laatu- ja ympäristöjärjestelmien merkityksen yrityksen toiminnassa
Yrittäjyys	noudattaa ohjattuna työs- sään taloudellisen työskentelyn periaatteita	noudattaa työssään sisäisen yrittäjyyden periaatteita	arvioi ja kehittää työtään yrityksen taloudellisten ja laadullisten tavoitteiden suuntaisesti
	tietää työ sopimuksen solmi- misen periaatteet	selvittää työ sopimuksesta sopijaosapuolten oikeudet ja velvollisuudet	tuntee työ sopimusosapuol- ten oikeudet ja velvollisuu- det työmarkkinajärjestelmän osana
Riskien hallinta	kartoittaa yksinkertaisin men- netelmin kuljetusvahinkojen riskejä	tietää säästösten velvoitteet kuljetuksen suorittajalle kul- jetusvahinkotapauksissa	tuntee kuljetus- ja vastuuva- kuutusten korvauseräpäat- teet
	suorittaa ensiapukoulutuk- sen	täyttää vahinkoilmoituksen ja antaa hätäensivun	tietää miten toimia onnetto- muustilanteessa
Logistiset järjestelmät	toimii osana työtehtävänsä edellyttämää logistista jär- jestelmää	selvittää kuljetuslogistiikan järjestelmän peruseräpäat- teet	arvioi ja soveltaa sekä kehit- tää omaa toimintaansa eri- laisissa logistisissa järjestel- missä
	tietää yleisimmät telemaatti- set järjestelmät.	käyttää yhtä telemaattista sovellusta.	valitsee ja käyttää tehtävän edellyttämää telemaattista sovellusta.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terveys, turvallisuus ja toi- mintakyky	noudattaa työturvallisuus- määräyksiä ja ohjeita ja tie- tää työvireyteen vaikuttavat asiat	tunnistaa ja välttää turvalli- suusriskejä työtehtävissään ja huomioi ergonomian vai- kutuksen terveyteen	arvioi ja kehittää työympä- ristöön sekä toimintatapo- jaan turvallisemmiksi tietää terveellisen ravinnon ja liikunnan vaikutukset ter- veyttä ja toimintakykyä yllä- pitävänä tekijänä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	ymmärtää vuorovaikutustai- tojen merkityksen	toimii vuorovaikutustilan- teissa ja työskentelee asiak- kaiden kanssa	johdattaa asiakkaan vuoro- vaikutustilanteeseen
Oppiminen ja ongelman- ratkaisu	tunnistaa työssään esiinty- viä ongelmatilanteita ja vält- tää niitä	ratkaisee työssään esiinty- viä ongelmia käytettävissä olevilla keinoilla	ratkaisee työssään esiinty- viä ongelmia hankkimalla li- sä tietoa ja punnitsemalla erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja
Ammattietiikka	noudattaa sovittuja työaikoja ja raportoi poikkeamista sekä käyttäytyy asiallisesti	toimii yleisesti sovittujen toi- mintamallien mukaisesti	suorittaa työtehtävänsä so- vittujen toimintamallien mu- kaisesti ja kehittää ammat- tinsa arvostusta omalla toi- minnallaan
	tunnistaa alansa kestävän kehityksen periaatteet.	toimii alansa kestävän kehi- tyksen periaatteiden mukai- sesti.	edistää alansa kestävän kehi- tyksen periaatteiden toteu- tumista.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Logistiikkatutkinnon ja Kuljetuspalvelujen osaamisalan **Kuorma-autokuljetukset 40 osp**, tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa kuljettamalla kuorma-autolla kappaletavarakuorman mahdollisimman aidossa kuljetusalan ympäristössä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Rakennustarvikekuorman kuljetus tai
Jakelukuorman kuljetus.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan joko työssäoppimispaikassa tai oppilaitoksessa mahdollisimman aidossa kuljetusalan ympäristössä. Ammattiosaamisen näyttö on mahdollista suorittaa kuljetusyrityksissä, terminaaleissa tai tuotantolaitoksessa.(teollisuus).

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.

Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t) tai
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman työn suunnittelu	suorittaa omaa työtään ohjeiden mukaisesti	suorittuu itsenäisesti annettusta tehtävästä	noudattaa työsuunnitelmaa itsenäisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Työn kokonaisuuden hallinta	suorittaa kuljetusalan perustehtävät annettujen ohjeiden mukaan	suorittaa kuljetusalan keskeiset tehtävät itsenäisesti ohjeiden mukaan ja osoittaa toiminnallaan ottavansa huomioon muut työyhteisönsä jäsenet sekä työympäristön	suorittuu kuljetusalan prosessista vastuullisesti ja turvallisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Taloudellinen ja laadukas toiminta	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Yhdistelmäajoneuvon käyttöönotto ja ajon päättäminen	tarkastaa kuorma-auton liikenneturvallisuuskunnon ennen ajon lähtöä	tekee tarvittavat täydennykset ja toimenpiteet ennen ajon lähtöä ja ajon päätyttyä	seuraa kuorma-auton kuntoa ja osaa vian ilmetessä informoida korjaamohenkilökuntaa
Reittisuunnittelu	löytää opastettuna, kartan tai navigaattorin tai molempien avulla oikean määrän-pään	suunnittelee ja aikatauluttaa valitsemansa reitin	suunnittelee ja valitsee kuljetustehtävään ja olosuhteisiin soveltuvan taloudellisen ja turvallisen reitin
Kuljetustehtävä	kuormaa, varmistaa ja purkaa kuorma-auton kappale-tavarakuorman säädösten mukaisesti	kuormaa, varmistaa ja purkaa kappale-tavarakuorman säädösten mukaisesti oikeassa purkujärjestyksessä	kuormaa mahdollisimman suuren hyötykuorman oikeassa purkujärjestyksessä kuljetustehtävän edellyttämään kuorma-autoon
	suorittaa kuljetustehtävän säädösten mukaisesti	suorittaa kuljetustehtävän turvallisesti ja säädösten mukaisesti	suorittaa kuljetustehtävän turvallisesti, taloudellisesti ja ennakoivan ajon periaatteiden mukaisesti
	selvittää ajoneuvon ja kuorman asiakirjoista säädösten mukaisen kuormauksen	täyttää kuljetustehtävän edellyttämiä raportteja	laatii laatujärjestelmän edellyttämiä poikkeama- tai vahinkoraportteja
Lisälaitteet ja -välineet	tietää lämmönsäätölaitteen toimintaperiaatteen ja käyttää kappaletavaran käsittelyssä tarvittavia ajoneuvossa olevia laitteita ja välineitä	käyttää lämmönsäätölaitteita ja kappaletavaran käsittelyssä tarvittavia työkooneita	tarkastaa ja käyttää lämmönsäätölaitteita ja työkooneita määräysten mukaan ja huomioida olosuhteiden vaikutukset turvalliseen ja taloudelliseen käyttöön
Asiakaspalvelu	käyttäytyy ja vastaa puhelimeen ohjeiden mukaisesti.	pukeutuu ja toimii asiallisesti työtehtävän edellyttämällä tavalla.	on aloitteellinen sekä arvioi ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Turvallinen kuljettaminen	kuljettaa ajoneuvoa turvallisesti säädösten edellyttämällä tavalla ja ottaa huomioon fysiikan lakien vaikutuksen kuljetustehtävän suorittamiseen	tietää henkilöiden ja tavaran luvanvaraiseen kuljettamiseen ja näihin käytettäviin ajoneuvoihin liittyvät säädökset	tietää tiekuljetussopimuslain perusasiat ja osaa soveltaa säädöksiä sekä fysiikan lakeja työssään erilaisissa tilanteissa
	tietää maksimiaoajat sekä minimilepoajat vuorokaudessa ja käyttää ajopiirturia oikein	tietää keskeiset ajo- ja lepoaikasäädökset sekä keskeiset työaikasäädökset ja soveltaa niitä työssään	suunnittelee ja aikatauluttaa työtehtävänsä ottaen huomioon ajo- ja lepoaikasäädökset sekä työaikasäädökset

	tunnistaa ennakoivan ajon periaatteet.	ymmärtää ennakoivan ajamisen turvallisuusvaikutukset.	suorittaa oman työtehtävänsä ennakoivan ja taloudellisen ajon periaatteita noudattaen.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja ohjeita sekä tietää työvireyteen vaikuttavat asiat	tunnistaa ja välttää turvallisuusriskejä työtehtävissään ja huomioi ergonomian vaikutuksen terveyteen	arvioi ja kehittää työympäristöään sekä toimintatapojaan turvallisemmiksi tietää terveellisen ravinnon ja liikunnan vaikutukset terveyttä ja toimintakykyä ylläpitävänä tekijänä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	ymmärtää vuorovaikutustaitojen merkityksen	toimii vuorovaikutustilanteissa ja työskentelee asiakkaiden kanssa	johdattaa asiakkaan vuorovaikutustilanteeseen
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tunnistaa työssään esiintyviä ongelmatilanteita ja välttää niitä	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia käytettävissä olevilla keinoilla	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia hankkimalla lisätietoa ja punnitsemalla erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja
Ammattietiikka	noudattaa sovittuja työaikoja ja raportoi poikkeamista sekä käyttäytyy asiallisesti	toimii yleisesti sovittujen toimintamallien mukaisesti	suorittaa työtehtävänsä sovittujen toimintamallien mukaisesti ja kehittää ammatinsa arvostusta omalla toiminnallaan
	tunnistaa alansa kestävän kehityksen periaatteet.	toimii alansa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	edistää alansa kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Logistiikkatutkinnon ja Kuljetuspalvelujen osaamisalan **Yhdistelmäajoneuvokuljetukset 40 osp**, tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa kuljettamalla yhdistelmäajoneuvolla kappaletavarakuorman mahdollisimman aidossa kuljetusalan ympäristössä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Kappaletavarakuljetus (kuorman kuvaus) yhdistelmäajoneuvolla.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan joko työssäoppimispaikassa tai oppilaitoksessa mahdollisimman aidossa kuljetusalan ympäristössä. Ammattiosaamisen näyttö on mahdollista suorittaa kuljetusyrityksissä, tai muun alan kuljetuksia suorittavassa yksikössä.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman työn suunnittelu	suorittaa omaa työtään ohjeiden mukaisesti	suoriutuu itsenäisesti annetusta tehtävästä	noudattaa työsuunnitelmaa itsenäisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Työn kokonaisuuden hallinta	suorittaa kuljetusalan perustehtävät annettujen ohjeiden mukaan	suorittaa kuljetusalan keskeiset tehtävät itsenäisesti ohjeiden mukaan ja osoittaa toiminnallaan ottavansa huomioon muut työyhteisönsä jäsenet sekä työympäristön	suoriutuu kuljetusalan prosessista vastuullisesti ja turvallisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Taloudellinen ja laadukas toiminta	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Yhdistelmäajoneuvon käyttöönotto ja ajon päättäminen	tarkastaa yhdistelmäajoneuvon liikenneturvallisuuskunnon ennen ajonlähtöä	tekee tarvittavat täydennykset ja toimenpiteet ennen ajonlähtöä ja ajon päätteeksi	seuraa yhdistelmäajoneuvon kuntoa ja informoi vian ilmetessä korjaamohenkilökuntaa
	suorittaa raskaan yhdistelmäajoneuvon perävaunun kytkennän ja irrotuksen turvallisesti ja säädösten mukaan	suorittaa raskaan yhdistelmäajoneuvon perävaunun kytkennän ja irrotuksen turvallisesti ja säädösten mukaan vaativissa olosuhteissa	valitsee työtehtävään soveltuvan perävaunun ja suorittaa kytkennän ja irrotuksen turvallisesti ja säädösten mukaisesti
Reittisuunnittelu	löytää opastettuna kartan navigaattorin tai molempien avulla oikean määränpään.	suunnittelee ja aikatauluttaa valitsemansa reitin	suunnittelee ja valitsee kuljetustehtävään ja olosuhteisiin soveltuvan taloudellisen ja turvallisen reitin
Kuljetustehtävä	kuormaa, varmistaa ja purkaa yhdistelmäajoneuvon kappale-tavarakuorman säädösten mukaisesti	kuormaa, varmistaa ja purkaa kappale-tavarakuorman säädösten mukaisesti oikeassa purkujärjestyksessä	kuormaa mahdollisimman suuren hyötykuorman oikeassa purkujärjestyksessä kuljetustehtävän edellyttämään yhdistelmäajoneuvoon
	suorittaa kuljetustehtävän säädösten mukaisesti	suorittaa kuljetustehtävän turvallisesti ja säädösten mukaisesti	suorittaa kuljetustehtävän turvallisesti, taloudellisesti ja ennakoivan ajon periaatteiden mukaisesti
	selvittää yhdistelmäajoneuvon ja kuorman asiakirjoista säädösten mukaisen kytkennän ja kuormauksen	täyttää kuljetustehtävän edellyttämiä raportteja	laatii laatujärjestelmän edellyttämiä poikkeamatai vahinkoraportteja
Lisälaitteet ja välineet	tietää lämmön-säätölaitteen toimintaperiaatteen ja käyttää kappale-tavaran käsittelyssä tarvittavia ajoneuvossa olevia laitteita ja välineitä	käyttää lämmön-säätölaitteita ja kappale-tavaran käsittelyssä tarvittavia työkoneita	tarkastaa ja käyttää lämmön-säätölaitteita ja työkoneita määräysten mukaan ja huomioida olosuhteiden

			vaikutukset turvalliseen ja taloudelliseen käyttöön
Asiakaspalvelu	käyttäytyy ja vastaa puhelimeen ohjeiden mukaisesti.	pukeutuu ja toimii asiallisesti työtehtävän edellyttämällä tavalla.	on aloitteellinen sekä arvioi ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Turvallinen kuljettaminen	Kuljettaa ajoneuvoa turvallisesti säädösten edellyttämällä tavalla ja ottaa huomioon fysiikan lakien vaikutuksen kuljetustehtävän suorittamiseen	tietää henkilöiden ja tavarallan luvanvaraiseen kuljettamiseen ja näihin käytettäviin ajoneuvoihin liittyvät säädökset	tietää tiekuljetus-sopimuslain perusasiat ja soveltaa säädöksiä sekä fysiikan lakeja työssään erilaisissa tilanteissa
	tietää maksimijooajat sekä minimilepoajat vuorokaudessa ja käyttää ajopiirturia oikein	tietää keskeiset ajo- ja lepoaikasäädökset sekä keskeiset työaikasäädökset ja soveltaa niitä työssään	suunnittelee ja aikatauluttaa työtehtävänsä ottaen huomioon ajo- ja lepoaikasäädökset sekä työaikasäädökset
	tunnistaa ennakoivan ajon periaatteet.	ymmärtää ennakoivan ajamisen turvallisuusvaikutukset.	suorittaa oman työtehtävänsä ennakoivan ja taloudellisen ajon periaatteita noudattaen.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja ohjeita sekä tietää työvireyteen vaikuttavat asiat	tunnistaa ja välttää turvallisuusriskejä työtehtävissään ja huomioi ergonomian vaikutuksen terveyteen	arvioi ja kehittää työympäristöään sekä toimintatapojaan turvallisemmiksi
			tietää terveellisen ravinnon ja liikunnan vaikutukset terveyttä ja toimintakykyä ylläpitävänä tekijänä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	ymmärtää vuorovaikutustaitojen merkityksen	toimii vuorovaikutustilanteissa ja työskennellä asiakkaiden kanssa	johdattaa asiakkaan vuorovaikutustilanteeseen
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tunnistaa työssään esiintyviä ongelmatilanteita ja välttää niitä	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia käytettävissä olevilla keinoilla	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia hankkimalla lisätietoa ja punnitsemalla erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja
Ammattietiikka	noudattaa sovittuja työaikoja ja raportoi poikkeamista sekä käyttäytyy asiallisesti	toimii yleisesti sovittujen toimintamallien mukaisesti	suorittaa työtehtävänsä sovittujen toimintamallien mukaisesti ja kehittää ammattinsa arvostusta omalla toiminnallaan
	tunnistaa alansa kestävän kehityksen periaatteet.	toimii alansa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	edistää alansa kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Logistiikkatutkinnon ja Kuljetuspalvelujen osaamisalan **Työkoneiden käyttö ja huolto 15 osp**, tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa tekemällä työkoneen käyttöön liittyvää työtä valitulle konetyypille tyypillisessä työympäristössä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Terminaalityöskentely pyöräkuormaajalla/trukilla.
Piha- ja katualueiden talvikunnostustyöt
TraktORITYÖSKENTELY turvesuolla/maatilalla.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työssäoppimispaikassa tai oppilaitoksessa. Näyttö on mahdollista suorittaa kuljetus-, rakennus- tai maanrakennusyryyksissä, maatalousyryyksessä tai konekorjaamossa.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.

Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t) tai
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltäviin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman työn suunnittelu	suorittaa omaa työtään ohjeiden mukaisesti	suoriutuu itsenäisesti annettusta tehtävästä	noudattaa työsuunnitelmaa itsenäisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Työn kokonaisuuden hallinta	suorittaa logistiikka-alan perustehtävät annettujen ohjeiden mukaan	suorittaa logistiikka-alan keskeiset tehtävät itsenäisesti ohjeiden mukaan ja osoittaa toiminnallaan ottavansa huomioon muut työyhteisönsä jäsenet sekä työympäristön	suoriutuu logistiikka-alan prosessista vastuullisesti ja turvallisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Taloudellinen ja laadukas toiminta	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työkoneen käyttökelpoisuus ja turvallisuus-tarkastus	tarkastaa ohjatusti työkoneen käyttökelpoisuuden ja turvallisuuden	tarkastaa työkoneen käyttökelpoisuuden ja turvallisuuden käyttöohjekirjaa apuna käyttäen	tekee itsenäisesti käyttökelpoisuustarkastuksen ja korjata havaitsemansa virheet
	täydentää nestemäärät ohjeiden mukaan	täydentää nestemäärät käyttöohjeen mukaisesti sekä huomaa selvät viat tai poikkeamat	tunnistaa tehtävän suorittamisen estävät viat sekä tarkastaa työkoneen ja varusteet tehtävän suorituksen jälkeen
	puhdistaa koneen ja suorittaa ennakoivaa huoltoa ohjattuna	puhdistaa koneen ja suorittaa ennakoivaa huoltoa annettujen ohjeiden mukaan	huolehtii koneen puhdistamisesta ja ennakoivan huollon suorittamisesta olosuhteiden mukaan
Työvälineiden valinta, työkoneen varustelu ja työkoneella työskentely	vaihtaa ja käyttää koneen työlaitteita ohjattuna	vaihtaa ja käyttää koneen työlaitteita annettujen ohjeiden mukaan sekä pyrkii toimimaan siten, että koneelle tai varusteille ei aiheudu vahinkoja	vaihtaa, säätää ja käyttää koneen työlaitteita työvaiheiden mukaan
	tekee työkoneella ohjatusti yksinkertaisia työtehtäviä helpoissa olosuhteissa.	tekee työkoneella yksinkertaisia tehtäviä ohjeiden mukaisesti pyrkien esteettisesti hyvään lopputulokseen.	tekee työkoneella yksinkertaisia tehtäviä itsenäisesti sekä pyrkii esteettisesti hyvään lopputulokseen.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ohjekirjojen käyttö	paikantaa päivittäiset voitelukohteet käyttöohjekirjan avulla	paikantaa voitelu- ja huolto-kohteet käyttöohjekirjan avulla	paikantaa voitelu- ja huolto-kohteet sekä valitsee tarvittavat aineet ja materiaalit käyttöohjekirjan avulla
Työkoneita ja niiden käyttöä koskeva lainsäädäntö ja määräykset	tuntee kuljettajaa ja työkoneen liikennekelpoisuutta koskevat määräykset	tuntee työkoneen kuljettamista koskevan lainsäädännön	tuntee työkoneen kuljettamista koskeva lainsäädännön ja suorittaa tarvittaessa työkoneen kuljettamiseen tarvittavan ajo-oikeuden (T-kortti)
Työkoneen varusteet ja lisälaitteet	pystyy ohjattuna valitsemaan oikeat työlaitteet tehtävää varten.	valitsee oikeat työlaitteet ja varusteet työtehtävää varten.	valitsee ominaisuuksiltaan soveltuvimman työkoneen ja työlaitteet tehtävän suorittamista varten.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terveyden turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	asenoituu myönteisesti turvalliseen toimintaan sekä välttää riskejä työssään	vastaa toimintansa turvali- suudesta	kehittää toimintaansa turvali- lisemmaksi
	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä ai- heuta vaaraa itselleen	noudattaa työyhteisön oh- jeita ja ottaa huomioon työs- sään työyhteisön muut jäse- net	havaitsee ja tunnistaa työ- hönsä liittyvät vaarat ja il- moittaa niistä
	käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työväli- neitä ja työmenetelmiä	varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden sekä poistaa ja vie huoltoon vialliset työvälineet	arvioi suojainten, työvälinei- den ja työmenetelmien so- veltuvuutta kyseiseen työ- hön
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	määrittää taakan painon ja kuormauskohteen kantavuu- den ohjattuna	määrittää taakan painon ja kuormauskohteen kantavuu- den ohjeiden mukaan	määrittää taakan painon ja kuormauskohteen kantavuu- den sekä ajoneuvoa kuor- mattaessa suurimman sallit- un kuorman itsenäisesti
Itsearviointi	arvioi ohjattuna omaa työ- tään.	arvioi omaa työtään.	arvioi omaa työtään laatu- vaatimusten mukaisesti.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Logistiikkatutkinnon ja Kuljetuspalvelujen osaamisalan **Massatavarakuljetukset 30 osp**, tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa kuljettamalla kuorma-autolla massatavarakuorman mahdollisimman aidossa kuljetusalan ympäristössä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Maa-ainesten kuljetus työmaalle (työmaan kuvaus).

Puutavaran kuljetus sahalle/tuotantolaitokselle.

Hakkeen/turpeen kuljetus lämpölaitokselle.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työssäoppimispaikassa tai oppilaitoksessa. Ammattiosaamisen näyttö on mahdollista suorittaa kuljetus- maanrakennus-, tai energia-alan yrityksissä.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.

Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päyttävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t)
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman työn suunnittelu Työn kokonaisuuden hallinta	suorittaa omaa työtään ohjeiden mukaisesti	suoriutuu itsenäisesti annettusta tehtävästä	noudattaa työsuunnitelmaa itsenäisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Työn kokonaisuuden hallinta	suorittaa kuljetusalan perustehtävät annettujen ohjeiden mukaan	suorittaa kuljetusalan keskeiset tehtävät itsenäisesti ohjeiden mukaan ja osoittaa toiminnallaan ottavansa huomioon muut työyhteisönsä jäsenet sekä työympäristön	suoriutuu kuljetusalan prosessista vastuullisesti ja turvallisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Taloudellinen ja laadukas toiminta	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Reittisuunnittelu	löytää opastettuna kartan tai navigaattorin tai molempien avulla oikean määränpään	suunnittelee valitsemansa reitin ja purkupaikat	suunnittelee ja valitsee kuljetustehtävään ja olosuhteisiin soveltuvan taloudellisen ja turvallisen reitin
Kuljetustehtävä	kuormaa, varmistaa ja purkaa kuorma-auton tai yhdistelmäajoneuvon massatavarakuorman säädösten mukaisesti	kuormaa, varmistaa ja purkaa kuorma-auton tai yhdistelmäajoneuvon turvallisesti ja täsmällisesti	kuormaa kuljetustehtävän edellyttämään kuorma-auton tai yhdistelmäajoneuvon mahdollisimman suuren hyötykuorman erilaisilla massalajeilla
	suorittaa massakuljetustehtävän säädösten mukaisesti	suorittaa massakuljetustehtävän turvallisesti ja säädösten mukaisesti	suorittaa massakuljetustehtävän turvallisesti, taloudellisesti ja ennakoivan ajon periaatteiden mukaisesti
	selvittää kuorma-auton tai ajoneuvoyhdistelmän asiakirjoista säädösten mukaisen kuormauksen	täyttää kuljetustehtävän edellyttämiä raportteja	laatia laatujärjestelmän edellyttämiä poikkeama- tai vahinkoraportteja
Lisälaitteet ja välineet	käyttää massatavaran käsittelyssä ja kuljetuksessa tarvittavia ajoneuvossa olevia laitteita ja välineitä	käyttää massatavaran käsittelyssä tarvittavia työkoneita ja laitteita	tarkastaa ja käyttää ajoneuvossa olevia laitteita ja välineitä sekä työkoneita määräysten mukaan ja huomioida olosuhteiden vaikutukset turvalliseen ja taloudelliseen käyttöön
Asiakaspalvelu	käyttäytyy ja vastata puhelimeen ohjeiden mukaisesti.	pukeutuu ja toimia asiallisesti työtehtävän edellyttämällä tavalla.	on aloitteellinen sekä arvioi ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Turvallinen kuljettaminen	kuljettaa ajoneuvoa turvallisesti säädösten edellyttämällä tavalla ja ottaa huomioon massatavaralajien vaikutuksen kuljetustehtävän suorittamiseen	tietää massatavaran kuljettamiseen ja näihin käytettäviin ajoneuvoihin liittyvät säädökset	tunnistaa ja erottaa toisistaan eri massatavaralajit ja niiden ominaisuudet ja osaa soveltaa säädöksiä sekä fysiikan lakeja työssään erilaisissa tilanteissa
	tietää maksimijohdot ja minimilepoajat vuorokaudessa ja käyttää ajopiirturia oikein	tietää keskeiset ajo- ja lepoaikasäädökset sekä keskeiset työaikasäädökset ja soveltaa niitä työssään	suunnittelee ja aikatauluttaa työtehtävänsä ottaen huomioon ajo- ja lepoaikasäädökset sekä työaikasäädökset

	tunnistaa ennakoivan ajon periaatteet.	ymmärtää ennakoivan ajamisen turvallisuusvaikutukset.	suorittaa oman työtehtävänsä ennakoivan ja taloudellisen ajon periaatteita noudattaen.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja ohjeita sekä tietää työvireyteen vaikuttavat asiat	tunnistaa ja välttää turvallisuusriskejä työtehtävissään ja huomioi ergonomian vaikutuksen terveyteen	arvioi ja kehittää työympäristöään sekä toimintatapojaan turvallisemmiksi
			tietää terveellisen ravinnon ja liikunnan vaikutukset terveyttä ja toimintakykyä ylläpitävänä tekijänä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	ymmärtää vuorovaikutustaitojen merkityksen	toimii vuorovaikutustilanteissa ja työskentelee asiakkaiden kanssa	johdattaa asiakkaan vuorovaikutustilanteeseen
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tunnistaa työssään esiintyviä ongelmatilanteita ja välttää niitä	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia käytettävissä olevilla keinoilla	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia hankkimalla lisätietoa ja punnitsemalla erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja
Ammattietiikka	noudattaa sovittuja työaikoja ja raportoi poikkeamista sekä käyttäytyy asiallisesti	toimii yleisesti sovittujen toimintamallien mukaisesti	suorittaa työtehtävänsä sovittujen toimintamallien mukaisesti ja kehittää ammatinsa arvostusta omalla toiminnallaan
	tunnistaa alansa kestävän kehityksen periaatteet.	toimii alansa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	edistää alansa kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Logistiikkatutkinnon ja Kuljetuspalvelujen osaamisalan **Elintarvikekuljetukset 30 osp**, tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa kuljettamalla kuorma-autolla massatavaran kuorman mahdollisimman aidossa kuljetusalan ympäristössä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Elintarvikkeiden jakelukuljetus vähittäiskauppoihin.
Elintarvikekuljetus tuotantolaitokselta keskusvarastolle.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työssäoppimispaikassa tai oppilaitoksessa. Ammattiosaamisen näyttö on mahdollista suorittaa kuljetusyrityksissä.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.

Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t)
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman työn suunnittelu Työn kokonaisuuden hallinta	suorittaa omaa työtään ohjeiden mukaisesti	suorittuu itsenäisesti annettusta tehtävästä	noudattaa työsuunnitelmaa itsenäisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Työn kokonaisuuden hallinta	suorittaa kuljetusalan perustehtävät annettujen ohjeiden mukaan	suorittaa kuljetusalan keskeiset tehtävät itsenäisesti ohjeiden mukaan ja osoittaa toiminnallaan ottavansa huomioon muut työyhteisönsä jäsenet sekä työympäristön	suorittuu kuljetusalan prosessista vastuullisesti ja turvallisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Taloudellinen ja laadukas toiminta	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Reittisuunnittelu	löytää opastettuna kartan tai navigaattorin tai molempien avulla oikean määränpään	suunnittelee valitsemansa reitin ja purkupaikat	suunnittelee ja valitsee kuljetustehtävään ja olosuhteisiin soveltuvan taloudellisen ja turvallisen reitin
Kuljetustehtävä	kuormaa, varmistaa ja purkaa kuorma-auton tai yhdistelmäajoneuvon massatavarakuorman säädösten mukaisesti	kuormaa, varmistaa ja purkaa kuorma-auton tai yhdistelmäajoneuvon turvallisesti ja täsmällisesti	kuormaa kuljetustehtävän edellyttämään kuorma-auton tai yhdistelmäajoneuvon mahdollisimman suuren hyötykuorman erilaisilla massalajeilla
	suorittaa massakuljetustehtävän säädösten mukaisesti	suorittaa massakuljetustehtävän turvallisesti ja säädösten mukaisesti	suorittaa massakuljetustehtävän turvallisesti, taloudellisesti ja ennakoivan ajon periaatteiden mukaisesti
	selvittää kuorma-auton tai ajoneuvoyhdistelmän asiakirjoista säädösten mukaisen kuormauksen	täyttää kuljetustehtävän edellyttämiä raportteja	laatia laatujärjestelmän edellyttämiä poikkeama- tai vahinkoraportteja
Lisälaitteet ja välineet	käyttää massatavaran käsittelyssä ja kuljetuksessa tarvittavia ajoneuvossa olevia laitteita ja välineitä	käyttää massatavaran käsittelyssä tarvittavia työkoneita ja laitteita	tarkastaa ja käyttää ajoneuvossa olevia laitteita ja välineitä sekä työkoneita määräysten mukaan ja huomioida olosuhteiden vaikutukset turvalliseen ja taloudelliseen käyttöön
Asiakaspalvelu	käyttäytyy ja vastata puhelimeen ohjeiden mukaisesti.	pukeutuu ja toimia asiallisesti työtehtävän edellyttämällä tavalla.	on aloitteellinen sekä arvioi ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Turvallinen kuljettaminen	kuljettaa ajoneuvoa turvallisesti säädösten edellyttämällä tavalla ja ottaa huomioon massatavaralajien vaikutuksen kuljetustehtävän suorittamiseen	tietää massatavaran kuljettamiseen ja niihin käytettävien ajoneuvoihin liittyvät säädökset	tunnistaa ja erottaa toisistaan eri massatavaralajit ja niiden ominaisuudet ja osaa soveltaa säädöksiä sekä fysiikan lakeja työsään erilaisissa tilanteissa
	tietää maksimiajoajat sekä minimilepoajat vuorokaudessa ja käyttää ajopiirturia oikein	tietää keskeiset ajo- ja lepoaikasäädökset sekä keskeiset työaikasäädökset ja soveltaa niitä työssään	suunnittelee ja aikatauluttaa työtehtävänsä ottaen huomioon ajo- ja lepoaikasäädökset sekä työaikasäädökset

	tunnistaa ennakoivan ajon periaatteet.	ymmärtää ennakoivan ajamisen turvallisuusvaikutukset.	suorittaa oman työtehtävänsä ennakoivan ja taloudellisen ajon periaatteita noudattaen.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja ohjeita sekä tietää työvireyteen vaikuttavat asiat	tunnistaa ja välttää turvallisuusriskejä työtehtävissään ja huomioi ergonomian vaikutuksen terveyteen	arvioi ja kehittää työympäristöään sekä toimintatapojaan turvallisemmiksi
			tietää terveellisen ravinnon ja liikunnan vaikutukset terveyttä ja toimintakykyä ylläpitävänä tekijänä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	ymmärtää vuorovaikutustilanteiden merkityksen	toimii vuorovaikutustilanteissa ja työskentelee asiakkaiden kanssa	johdattaa asiakkaan vuorovaikutustilanteeseen
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tunnistaa työssään esiintyviä ongelmatilanteita ja välttää niitä	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia käytettävissä olevilla keinoilla	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia hankkimalla lisätietoa ja punnitsemalla erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja
Ammattietiikka	noudattaa sovittuja työaikoja ja raportoi poikkeamista sekä käyttäytyy asiallisesti	toimii yleisesti sovittujen toimintamallien mukaisesti	suorittaa työtehtävänsä sovittujen toimintamallien mukaisesti ja kehittää ammatinsa arvostusta omalla toiminnallaan
	tunnistaa alansa kestävän kehityksen periaatteet.	toimii alansa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	edistää alansa kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Logistiikkatutkinnon ja Kuljetuspalvelujen osaamisalan **Ympäristöhuollonkuljetukset 30 osp**, tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa kuormaamalla ja kuljettamalla kuorma-autolla jätejakeista muodostuvan kuorman mahdollisimman aidossa kuljetusalan ympäristössä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Rakennusjätteiden kuljetus vaihtolavalla varustetulla kuorma-autolla jätekeskukseen.
Yhdyskuntajätteen keräily jätepakkaajalla varustetulla kuorma-autolla.
Kierrätystuotteiden (laji) kuljetus vastaanottopisteeseen.
Sakokaivojen tyhjennys imulaitteistolla varustetulla kuorma-autolla

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työssäoppimispaikassa tai oppilaitoksessa. Ammattiosaamisen näyttö on mahdollista suorittaa kuljetus- maanrakennus-, tai energia-alan yrityksissä.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman työn suunnittelu	suorittaa omaa työtään ohjeiden mukaisesti	suoriutuu itsenäisesti annetusta tehtävästä	noudattaa työsuunnitelmaa itsenäisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Työn kokonaisuuden hallinta	suorittaa ympäristöhuollon perustehtävät annettujen ohjeiden mukaan	suorittaa ympäristöhuollon keskeiset tehtävät itsenäisesti ohjeiden mukaan ja osoittaa toiminnallaan ottavansa huomioon muut työyhteisönsä jäsenet sekä työympäristön	suoriutuu ympäristöhuollon prosessista vastuullisesti ja turvallisesti sekä arvioi ja kehittää toimintaansa
Taloudellinen ja laadukas toiminta	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalien hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Reittitoteutus	selviytyy opastettuna kartan tai navigaattorin tai molempien avulla oikeaan määränpäähän	suorittaa työtehtävän suunnitellulla reitillä	pystyy toteuttamaan itsenäisesti suunnitelman mukaisen reittikeräilyn
Kuljetustehtävä	selviytyy ohjatusti ympäristöhuollon kuljetuksesta säädösten mukaisesti	suorittaa ympäristöhuollon kuljetuksen turvallisesti ja säädösten mukaisesti	suorittaa ympäristöhuollon kuljetuksen asiakaspalvelun vaatimusten mukaisesti turvallisesti, taloudellisesti ja ennakoivan ajon periaatteiden mukaisesti
	selvittää kuorma-auton tai yhdistelmäajoneuvon asiakirjoista säädösten mukaisen kuormauksen	täyttää kuljetustehtävän edellyttämiä raportteja	laatii laatujärjestelmän edellyttämiä poikkeama- tai vahinkoraportteja
Päälirakenteet ja välineet	käyttää ohjatusti ympäristöhuollossa käytettävissä ajoneuvoissa olevia laitteita ja välineitä	käyttää itsenäisesti käyttä ympäristöhuollossa käytettävissä ajoneuvoissa olevia laitteita ja välineitä	käyttää ja tarkastaa ajoneuvossa olevia laitteita ja välineitä määräysten mukaan sekä suorittaa päivittäisen tarkastuksen ja huollon
Asiakaspalvelu	käyttäytyy ja vastata puhelimeen ohjeiden mukaisesti.	pukeutuu ja toimii asiallisesti työtehtävän edellyttämällä tavalla.	on itsenäinen sekä arvioi ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Turvallinen kuljettaminen	kuljettaa ajoneuvoa turvallisesti ja säädösten mukaisesti	tietää ympäristöhuollon kuljetuksiin liittyvät säädökset	tunnistaa ja erottaa toisistaan eri jätejakeet ja niiden ominaisuudet sekä soveltaa oman toimintansa erilaisiin tilanteisiin

	tunnistaa ajo- ja lepoaikalain sekä työaikalain eroavaisuudet	tietää keskeiset ajo- ja lepoaikasäädökset sekä keskeiset työaikasäädökset ja soveltaa niitä työssään	suunnittelee ja aikatauluttaa työtehtävänsä ottaen huomioon ajo- ja lepoaikasäädökset sekä työaikasäädökset
	tunnistaa ennakoivan ajon periaatteet.	ymmärtää ennakoivan ajamisen turvallisuusvaikutukset.	suorittaa oman työtehtävänsä ennakoivan ja taloudellisen ajon periaatteita noudattaen.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja ohjeita sekä tietää työvireyteen vaikuttavat asiat	tunnistaa ja välttää turvallisuusriskejä työtehtävissään ja huomioi ergonomian vaikutuksen terveyteen	arvioi ja kehittää työympäristöään sekä toimintatapojaan turvallisemmiksi tietää terveellisen ravinnon ja liikunnan vaikutukset terveyttä ja toimintakykyä ylläpitävänä tekijänä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	ymmärtää vuorovaikutustaitojen merkityksen	toimii vuorovaikutustilanteissa ja työskentelee asiakkaiden kanssa	johdattaa asiakkaan vuorovaikutustilanteeseen
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tunnistaa työssään esiintyviä ongelmatilanteita ja välttää niitä	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia käytettävissä olevilla keinoilla	ratkaisee työssään esiintyviä ongelmia hankkimalla lisätietoa ja punnitsemalla erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja
Ammattietiikka	noudattaa sovittuja työaikoja ja raportoi poikkeamista sekä käyttäytyy asiallisesti	toimii yleisesti sovittujen toimintamallien mukaisesti	suorittaa työtehtävänsä sovittujen toimintamallien mukaisesti ja kehittää ammattinsa arvostusta omalla toiminnallaan
	tunnistaa alansa kestävän kehityksen periaatteet.	toimii alansa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	edistää alansa kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista.